

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Václava Roučky a soudců JUDr. Petra Kuchynky, Ph.D. a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

navrhovatele: **L.K.** , narozený dne ...,
t. č. ve Věznici Valdice, nám. Míru 55, 507 11 Valdice

proti
odpůrci: **Vězeňská služba České republiky, Generální ředitelství v Praze**
sídlem Soudní 1672/1a, 140 00 Praha 4

o návrhu na zrušení části opatření obecné povahy

takto:

- I. Návrh se odmítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Navrhovatel podal návrh na zrušení části opatření obecné povahy - nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 14/2018, kterým se stanoví postup pro rozúčtování pracovní odměny vězněných osob a postup při správě a evidenci jejich finančních prostředků (dále jen „Nařízení“). Uvedené Nařízení není dle navrhovatele právním předpisem ani rozhodnutím, svou povahou je opatřením obecné povahy, jehož částí je navrhovatel zkrácen na svých právech.
2. Navrhovatel návrhem napadal části ustanovení § 16 Nařízení, jež upravuje postup věznice při správě finančních prostředků na účtu odsouzeného. Navrhovatel uvedl, že ust. § 16 odst. 3 Nařízení je v rozporu s ust. § 25 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (dále též „zákon o výkonu trestu“). Podle navrhovatele je rovněž ust. § 16 odst. 5 Nařízení v rozporu s ust. § 152a zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, s ust. § 316 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, a rovněž s ust. § 25 odst. 4 zákona o výkonu trestu. Navrhovatel rovněž brojil proti ust. § 16 odst. 6 Nařízení, které je dle jeho názoru v rozporu s ust. § 312 až § 316 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. V rozporu s ust. § 25 odst. 4 zákona o výkonu trestu je rovněž ust. § 16 odst. 7 Nařízení. Odpůrce aplikací uvedených ustanovení Nařízení přesažil dle navrhovatele meze své pravomoci.
3. V návrhu navrhovatel uvedl, že ze znění § 25 odst. 4 zákona o výkonu trestu, jakož i z výroku III. nálezu Ústavního soudu ze dne 6. 4. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1351/16, je zřejmé,

že odsouzený může disponovat s oběma polovinami zaslanych peněz od okamžiku jejich přijetí, nikoliv s jednou polovinou na podúctu rezerva „R“ až po rozúčtování pracovní odměny v následujícím měsíci. Z poloviny zaslanych peněz může odsouzený hradit jen vykonatelné pohledávky. Vězeňské službě nepřísluší druhou polovinu přijatých peněz (podúčet rezerva „r“) blokovat až do doby rozúčtování pracovní odměny a tím bránit odsouzenému k úhradě pohledávek ani je blokovat pro náklady výkonu trestu.

4. Navrhovatel navrhl, aby soud určil, že věta třetí ust. § 16 odst. 3 Nařízení, věta první a druhá ust. § 16 odst. 5 Nařízení a ust. § 16 odst. 6 Nařízení, jsou v rozporu se zákonem, a že odpůrce překročil meze své pravomoci, s tím, že označené a specifikované části opatření obecné povahy se zrušují dnem nabytí účinnosti Nařízení.
5. Řízení ve věcech správního soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Řízení o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části je upraveno v ustanoveních § 101a a násl. s. ř. s.
6. Podle § 101a odst. 1 s. ř. s. *je návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí oprávněn podat ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech opatřením obecné povahy, vydaným správním orgánem, zkrácen. Pokud je podle zákona současně oprávněn ve věci, ve které bylo opatřením obecné povahy užito, podat ve správním soudnictví žalobu nebo jiný návrh, může navrhnout zrušení opatření obecné povahy jen společně s takovým návrhem.*
7. Opatření obecné povahy je výsledkem činnosti správních orgánů, který není právním předpisem ani rozhodnutím (srov. ustanovení § 171 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů). Aby mohla být vůbec dána pravomoc soudu k přezkoumání Nařízení, muselo by se jednat o opatření obecné povahy.
8. Soud dospěl k závěru, že Nařízení není opatřením obecné povahy. K tomu analogicky odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2010, č. j. 3 Ao 6/2010-57. V tomto usnesení se jednalo o návrh na zrušení instrukce Ministerstva spravedlnosti. Z odborné literatury Nejvyšší správní soud mimo jiné citoval: *„Veřejná správa se nikde na světě bez vnitřních předpisů neobejde. V nich jsou obsaženy závazné pracovní postupy, stanoveny informační toky, konkrétní instrukce podřízeným pracovníkům nebo úřadům a zařízením. Rozmanitost těchto aktů způsobuje, že jen obtížně pro ně nalézáme společný název. Pokud jsou povahy abstraktní, převažuje dnes u nás označení vnitřní předpis nebo vnitřní instrukce. ... Vnitřní předpis ve veřejné správě představuje souhrnné označení pro akty abstraktní povahy, které slouží k uspořádání poměrů uvnitř jedné nebo více organizačních jednotek nebo zařízení veřejné správy a jejichž vydání se opírá o právně zakotvený vztah podřízenosti k vydavateli aktu. ... k jeho vydání je oprávněn toliko orgán, který takovou pravomoc odvozuje z právního postavení nadřízeného a může ji uplatnit vůči svým podřízeným.“* V následujícím výkladu uzavřel: *„Jak již bylo shora uvedeno, Ministerstvo spravedlnosti je ústředním orgánem státní správy pro ty subjekty, které jsou uvedeny v § 11 zákona č. 2/1969 Sb. V tomto rámci je oprávněno řídit podřízené složky vydáváním tzv. aktů řízení, tedy mj. instrukcí. V projednávané věci je okruh adresátů instrukce omezen na podřízené subjekty, jak jsou vymezeny v § 2 instrukce. Pro úplnost se poznamenává, že k vydání (resp. vydávání) instrukcí neexistuje žádné speciální zákonné zmocnění, protože, jak bylo shora*

vyloženo, možnost či povinnost vydávat instrukce plyne ze vztahu nadřízenosti a podřízenosti. Instrukci nelze považovat za opatření obecné povahy již proto, že žádný zvláštní zákon odpůrci (Ministerstvu spravedlnosti) neukládá vydat závazné opatření obecné povahy (§ 171 správního řádu), jehož návrh by navíc musel být projednáván postupem podle části šesté správního řádu.“

9. Nařízení bylo vydáno generálním ředitelem Vězeňské služby České republiky. Způsob nakládání s peněžními prostředky odsouzených je v první řadě upraven zákonem o výkonu trestu. Účet odsouzeného zřizuje a vede věznice (viz ustanovení § 25 odst. 1 věty první zákona o výkonu trestu). Podle zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění pozdějších předpisů řídí Vězeňskou službu generální ředitel Vězeňské služby. Organizačními jednotkami Vězeňské služby jsou generální ředitelství, vazební věznice, věznice, ústavy pro výkon zabezpečovací detence, Střední odborné učiliště a Akademie Vězeňské služby. Generální ředitelství zabezpečuje plnění společných úkolů ostatních organizačních jednotek, které metodicky řídí a kontroluje.
10. Z toho soud dovodil, že obdobně jako v případě instrukce Ministerstva spravedlnosti se i v případě nyní napadaného Nařízení jedná o „akt řízení“, kterým generální ředitel Vězeňské služby, který stojí v čele generálního ředitelství, z pozice nadřízenosti určil, jak mají postupovat „nižší“ organizační složky Vězeňské služby České republiky, tj. věznice, resp. osoby, které jsou v rámci věznic odpovědné za předmětnou agendu.
11. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. platí: *Nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.*
12. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem soud shledal, že Nařízení není opatřením obecné povahy, tudíž není dána pravomoc soudu k projednání a rozhodnutí věci. Jedná se o neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, kvůli kterému soud návrh podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.
13. Soud dále dodává, že se v daném případě zabýval nejprve primární podmínkou řízení, kterou je pravomoc soudu rozhodovat v dané věci. Jelikož shledal, že v předmětném případě není pravomoc k projednání rozhodnutí věci dána, nezabýval se soud další podmínkou řízení, tj. místní příslušností soudu.
14. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 27. září 2018

JUDr. Václav Roučka v.r.
předseda senátu